

Opettaminen – ilo ja velvoite

”*See one, do one, teach one*” –kuten sairaala-
maailman anglosaksit kuulemma sanovat.
Vaikka lause on kärjistys, on siinä totuutta
joukossa. Toimenpideoilla kun erikois-
tuvat lääkärit ovat paljon tekemisissä eri tervey-
denhuoltoalojen opiskelijoiden, amanuenssien ja
kokemattomampien erikoistuvien kanssa, jotka
kaipaavat neuvoja jonkin suorituksen tekemiseen.
Anestesiologiaan ja tehohoitoon erikoistuva voi-
kin löytää itsensä opettamasta muita myös esimer-
kiksi päivystyksessä ja potilassiirtotehtävässä ja
moni on osallistunut myös erilaisen seminaari- ja
luento-opetuksen järjestämiseen. Tilanne voi olla
hyvinkin haastava, kun pitäisi malittaa neuvoa ko-
kemattomampaa, vaikka itsekin on vielä monesta
asiasta epävarma. Erikoislääkäriksi asti ehdittyään
kukin joutuu ottamaan entistä enemmän vastuuta
erikoistuvien osaamisesta ja työtehtävistään
selviytymisestä – erityisesti päivystystilanteissa.
Jokainen yhteistyötilanne on samalla väistämättä
myös opetustilanne.

Varsinkin yliopistosairaaloissa opettaminen
on kaikkien ilo ja velvoite. Vaikka osa opetustai-
doista voikin olla sisäsyntyistä karismaa ja autta-
misenhalua, opetustaitoja voi oppia ja kehittää jo
oppimaansa eteenpäin. Turun lääketieteellisessä
tiedekunnassa on hyviä kokemuksia vertaisohjaa-
jien käytöstä jo lääketieteen peruskoulutuksessa
esimerkiksi kliinisten perustaitojen kertaamisessa.
Tiedekunta pilotoikin parhaillaan pedagogisen
valinnaisopintopolun perustamista opettamisesta
kiinnostuneille opiskelijoille. Tiedekunnassa on
lisäksi ollut jo 11 vuotta käynnissä opettajatu-
toritoiminta, jossa eri uravaiheissa olevat valmiit
lääkärit toimivat tukihenkilöinä ja mentoreina
tietyn ohjelmasuunnan mukaisesti kaikille LL-
opiskelijoille läpi heidän tutkintonsa. Toiminnassa
on mukana lukuisia erikoistuviakin lääkäreitä.

Omista tuutoroitavista opiskelijaryhmistäni toi-
nen on lukuvuonna 2013-2014 aloittanut klinisen
opintovaiheen ja toinen valmistui lisensiaateiksi
keväällä 2014.

Opettajatuutoreille tarjotaan lääketieteellisen
tiedekunnan räätälöimää yliopistopedagogista
koulutusta. Halutessaan voi aikanaan hakeutua
täydentämään opintojaan aina yliopistolehtorin
pätevyyteen asti. Lääketieteen pedagogiikan
peruskurssilla on nimestään huolimatta useana
vuonna ollut myös muiden tiedekuntien henkilö-
kuntaa, joka on johtanut varsin mielenkiintoisiin
ja avartaviin keskusteluihin. Näissä huomasimme,
miten samanlaisia ongelmia ja haasteita yliopis-
tossa opettaminen tuo tiedekunnasta riippu-
matta. Opinnot antoivat rohkeutta uskoa omiin
persoonallisiin toimintatapoihin ja vakuuttivat
siitä, että järkevästi suunnitellulla pedagogisella
koulutuksella on varmasti annettavaa lääketieteen
alan koulutuksen kehittämisessä.

Hidden curriculum –käsite tarkoittaa niitä
asioita, jotka opiskelijat poimivat opetuksesta,
vaikka niitä ei heille tietoisesti yritetä opettaa:
miten potilastilanteissa käyttäytyään, miten
kollegat suhtautuvat potilaisiin, toisiinsa ja muu-
hun henkilökuntaan, millainen henki yksikössä
vallitsee. Opiskelijan kohtelulla voi olla valtava
merkitys hänen tulevien kesätyöpaikkojensa ja
myös erikoisalan valintaan – moni hakeutuu sin-
ne, missä viihtyi. Jokainen anestesiologi virkaiästä
riippumatta onkin vastuussa siitä, miltä työemme
nuoremmista näyttää: tuppisuiden temppulogialta
vai monipuoliselta, mielenkiintoiselta ja kokonais-
valtaiselta työltä, jota tekevät innostuneet ja mo-
tivoituneet kollegat.

Kasvakaamme siis paitsi taitaviksi spesialis-
teiksi, myös taitaviksi opettajiksi siinä sivussa! ■